

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A félistennek gyásznapja.

A világosi végtelen nemzetpusztulás után leáldozott a szabadságharc csillaga . . .

Az itt-ott fölbukkanó kisdéd csapatok már nem szerezhették meg, nem menthették meg azt: amit a világosi gyászos emlékü nap elrabolt a nemzetől! Kisdéd csapatok bújkálnak Erdély bércéi között keserűséggel, fájdalommal, sóvárgó lelkük áhitatával barangolva be a kuruc fejedelmek honát.

Me, tagadta Istene a magyart? Vér nélkül, halál nélkül vesztette el a magyar szabadságát, alkotmányát, nemzeti önállóságát ott a világosi vár alatt s a vér nélküli küzdelem fosztotta meg a nemzetet a *Tizenhárom félistentől*.

Mohácson hőshalált szenved a magyar, gyászfelhők gomolyognak hazájának égboltozatán s jó magyarok vére festi pirosra a harcmezőt. Meghalt, elvérzett ott a nemzet fénye, virága, de legalább a halálban is nemes, büszke marad. Elvéreztek ott a hősök; meghaltak a dicső küzdelemben, de fényes nevet, tündöklő emléket hagytak az unokákra. Nemzeti önálló-

ságunk temetője lett a mohácsi harcmezőből, de *Világos a vérnélküli nemzetpusztítás színhelye*. Meghalt a nemzet. Magyar félistenek gyalázatos halálát szomjuhozza a hatalmi gögben felfuvalkodott gonoszság. Bosszút esküsznek a hősök, a dicsők élete ellen s kiket egy nemzet imája kísért el a gyalázat, megaláztatás színhelyére, azokat a hatalmi gög, — mint közönséges rablógyilkosokat szokás megölni, — úgy ölte meg és *úgy szentségtelenítette meg testöket*.

De a szent vércseppek nyomán ima kél!

Felsőhajt a költő Mohács veszte után. Megéneklí a harcmezőt s így kesereg:

»Nemzeti nagylétünk nagy temetője. Mohács.«

Elsírta könnyeit s Mohácsot, mint a nemzet temetőjét szentelte fel. De tájdalom, ennek a nemzetnek mindig újabb temetőt szentelnek! Alig heverte ki a régi sebeket, máris újabb, örökemlékü szenthelyen új temetőt kapott a magyar.

1849 október 6.

Gyászbetűkkel van beírva a magyar nemzet történelmébe

»Minden esztendőben fájó érzés vonul át lelkünkön a szomorú évfordulón, de az októberi hangulat komolyságát enyhítette az átszűrődő kedves napsugár:

Hisz nem haltak meg hiába!

Hüvös, ködös októberi reggel volt 1849 okt. 6-án. Vastag ködfályol lebegett Arad felett, mintha szemfödőnek kínálkoznék a halálraitétek számára. Egész éjszaka sivitó szellő csapdossa a fogház ablakait s a siró szél sipolása kísértetiesen hallik. Bennt az Isten szolgálja készíti az utolsó utra a hősöket. Csöndes ima száll ajkaikról s a bágyadt, meggyötört hősök isteni nyugalommal morzsolják az imát.

Mulik az éjszaka, az utolsó, a legutolsó ebben az életben. Már mindenki beletörődött a gyászos kimulásba, csak még egy-egy levél van befejezetlenül s néhány sor hiányzik még, melyben a hősök örök búcsút mondanak szeretettjeiknek. Damjanich is levelet ír, imát melyet így keltez:

»Kivégeztetésem előtt, 1849 október 5-éről 6-ára virradóra.«

S megszólal: Mindenható Isten, oltalmazd meg az én szerencsétlen hazámat a további veszedelmektől! Hajlitsd az uralkodó szívét a hátra ma-

Annales Sümeghienses.

Pragmatikus adatok alapján összegyűjtötte:
Kimmach Ödön.

XI. század.

1082. Szent László megújítja István király adománylevelét, mely negy város között Sümeget is a veszprémi püspöki egyháznak adja.

1091. Sümeg legrégebb megemlézése.

XII. század.

1106. Sümegeen létezik Szent Egyed apát-sága.

XIII. század.

1210. A sümegi várat templáriusok alapítják.

1243. Első említés Sümegről, mint udvarmesteri birtokról.

1257. Zlandus, Taticavár építője, meghal. Sümeg története hosszabb időn át kapcsolódik Tatica történetéhez, közös érdekek és közös veszedelmek alapján.

1274. Sümeg ekkor is udvarmesteri birtok.

1292. A várról biztos adat. Miklós nádor a várat elfoglalja.

XIV. század.

1312. A templáriusrend feloszlik. Mint zár-dahelyük Sümeg is említettik.

1318—1319—1320. Várnagy: Péter.

1335. A tárkányi új határjárásban Sümeg is képviselve van. Sümeg akkor várközséget alkot.

1335. Sümeg várnépe említettik. Bizonyosság arra, hogy az eredeti kastély vagy lakás jelleg megszűnik és a vár mint erősség, védelmi fortificatio szerepel.

1347. Várparancsnok (várnagy) Apor. Ebben a században már volt paróchia Sümegeen. Alakulási éve ezidőszerint ismeretlen.

XV. század.

1427. Várparancsnok (várnagy) Dénes.
1433. Oláh Miklós püspök birtoka, (tehát Sümeg is) zsványok kezén.

1436. Bazsi, Csehi, Prága, Ere, Uza: Sümeg tartozékai. (A Saryaly-erdőben levő s hajdan Kis-Uza község Ó-templomáról szóló adataimat legközelebb közlöm.)

1442. Várnagy: Unyomi Miklós.

1445. Sümegi ifjak a bécsi egyetemet látogatják.

1465. Várnagy még mindig Unyomi Miklós.

1483. Sümeg említettik mint püspöki vár.

1494. Várnagy: Tamás.

XVI. század.

1506. Szeptember 17. Várnagy: Erneyi Gáspár.

1507. Várnagy: Erneyi Gáspár.

1524—1537. Várnagy: Devecseri Csoron András.

1543. A veszprémi püspöki kincseket Sümege hozzák a török elől. Ekkor már Budaváran török zászló lengett és a mohácsi sirmezőn tizenhetedszer zöldült ki a fű.

1543. A sümegi paróchia (s a kis-uzsai ó-templom) pusztulásának valószínű éve.

1552. Veszprém török kézre jut, a püspök egyedüli mentsvára Sümeg.

1553. Sümeg mint végvár szerepel.

1534. Kewes veszprémi püspöknek (1553—1568.) Sümegvár urának táblája a várbán az éjszaki bástya külső falán.

1555. Kewes püspök feliratos táblája ugyanott.

1556. Az ezévi országgyűlés elrendeli Sümegvár megerősítését.

1559. Ez évi országgyűlés a megerősítést újra elrendeli.

1588—97. Gróf Forgách de Ghymes veszp. püspököt országgyűlési decretum utasítja Sümegvár megerősítésére és jókarban tartására.

1597—1604 Monoszlói II. Endrével, a veszprémi püspökkel, ugyanaz történik.

XVII. század.

1603. Ez évi országgyűlés Sümeget és Szigligetet megerősített.

1604—5. Ujlaki Lajos veszp. püspök alatt ingyenes munkával erősítik a várat.

1605. Ujlaki Lajos püspököt Hagymási Kristóf Sümeg várában kivégezteti.

1605. Némethi Sümegvárat Bocskay részére elfoglalja.

1606. A császáriak Sümegvárat visszafoglalják.

1608. Hagymási Kristóf Mátyás herceg oldalán van Prága városában.

1608. és 1610. között a vár a császáriak kezén.

1608. Ergelszky veszprémi püspök Sümeg földesura.

radó bajtársak iránt . . . Vezérelj akaratát a népek javára . . .

Te ismered oh Uram az én szivemet és egyetlen lépésem sem ismeretlen előtted: azok szerint ítéld fölöttem kegyesen

Csak lassan mulik az éjszaka s alig bírja a gyenge napfény áttörni a vastag ködréteget. A börtön udvarán pedig nagy a sürgés-forgás. A felvonuló csapatok dübörgése és ritmikus járása hallatszik. S megnyílik a börtönajtó, gyászmenet indul. Az elgyengült hősöket az Isten szolgálai vezetik az utolsó útra s kiket egykoron ágyudörgés, puskaropogás kísért a halálba, azok most meggörnyedve imamorzsolás mellett mennek, mennek oda, honnan már nincs visszatérés.

S meghaltak a nagyok!

A szent vércseppek nyomán nyílnak a magyar szabadság rózsái . . . s az ifjú nemzedék Aradra jár hazaszeretetet, önfeláldozást tanulni.

A Megváltó halálával szentté lett a Golgota, a magyar félistenek pedig nemzeti kegyhellyé, magyar Golgotává avatták Arad gyászosemlékü mezejét.

Zúgnak a harangok, sir a magyar, ott könnyezik a félistenek gyászhelyén s lelke őszinteségével tesz fogadalmat az Istenségnek.

Igy fogamzik meg a magyar szabadság rózsabimbója.

Hegedüs A. Elek.

Föl a sümegi várba!

Sümege egyre több kirándulót vonz magához. Jönnek tudósok, hogy Sümeget és vidékének változatos ge-

ologiáját tanulmányozzák, hogy Kisfaludy Sándor és neje után adatokért kutassanak, hogy a Darnay-múzeumnak, régiség és kézirat-gyűjteményében, a püspöki levéltárban vagy a ferencrendiek könyvtárában irataikhoz forrásokat keressenek. És jönnek, akiket nem a tudomány, hanem az érdekes hajt ide. Jönnek mind többen, hogy hódoljanak Kisfaludy Sándor és neje emlékének és jönnek, hogy lelkiük megfürödjék abban az édes érzésben, amelyet ez a páratlanul festői szép vidék kelt a szemlélőkben.

Messze földről, a Kárpátok éjszakai lejtőiről, Erdély bércei tájairól, az Alföld végtelen síkjáról jönnek a kiránduló tanulók csapatosan, egyre sűrűbb rajokban. Jönnek a Balaton partjain vagy a Hévízen fürdőző kirándulók hétről hétre, napról napra.

Az ide igyekvő utasokat már messziről megragadja a sümegi várhegy maga nagy, omlatagságában is hatalmas romjaival.

Már messziről az utak minden irányából föltűnik az utasnak s magához bilincseli figyelmét. S amint nézi, nézi a mindig jobban közelgő romokat, egyre ellenállhatatlanabb vágy támad lelkében, hogy azokat a romokat közvetlen közelből is megszemlélje.

Mikor azután kiszáll utazó alkalmatosságából, szinte első útja viszi föl a várba.

Tekervényes út vezet föl a tetőre. Kényelmes ezen a följárás, szinte jóízű séta számába esik. Mikor azonban a kapuhoz 40–50 lépésre van a kiránduló, meglepetve áll meg, nem mer tovább haladni, fél, hogy a sima sikos úton elesik és legördül a mélybe. Mert a kényelmes, gyöpos út sziklás, sikamlós neredekébb útba vész

bele. Ez az út útját szegi annak, hogy a félénkebb természetű, gyöngébb idegzetű, szédülős fejű ember teljesen feljusson a várba. Úgy jár, mint a távgyalogló, aki a célpont előtt pár méternyire lerogy a földre. Kénytelen útját abbahagyni s az útra dőlve megvárni, míg bátrabb társai megjárják a romokat. Így elesik attól, hogy a vár belső részeit megszemlélhesse s hogy gyönyörködhesse abban a ragyogó képben, amely az úgynevezett vigyázó torony mellől tárul a kiránduló elé.

Azt az utat meg kell csináltatni, hogy az ide táradó kirándulók könnyűszerrel, félelem és életveszedelem nélkül följuthassanak a várba. Az egész nem sokba kerül. A városi képviselőtestület intézzen e tárgyban kérvényt a megyés püspökhöz, írja le ebben a helyzetet s öngyméltósága bizonyára nyomban intézkedni fog, hogy az út megcsináltatásával minden kirándulónak hozzáférhetővé tegye a romokat s azt a fölösleges kilátást, amely a Lesence völgyén át a Balaton vidéké nyújt.

Ha már a várról írunk, más szempontból is föl kell hívunk a figyelmet a romokra.

Ez a várom ott a 321 méter magaslaton Sümege legnagyobb nevezetessége. Mint koronás fő uralkodik ezen a városon. Hogy Sümege messzeföldön páratlan panorámával dicsekedik, azt a romokkal ékített várhegynek köszönheti.

A romok nagysága is meglepi a szemlélőt. Ekkora terjedelmű váromokat messze földön is alig lehet találni.

Az idő vasfoga — hogy képes nyelven beszéljünk — bizony egyre örli,

- 1608.—28. Ergelszky Ergel Ferenc veszprémi püspök Sümege ura.
1613. Ingyenes munka erősíti Sümegevárát és Csobáncot.
1618. A szomszéd vármegyék országgyűlési határozatra erősítik Sümege várát.
1619. Ergelszky veszprémi püspök adománylevele a sümegi szőlőket illetőleg.
1623. Ergelszky nem eresztí a várba a német kapitányt és csapatait.
1630. Battyáni Ferenc várkapitány, elődje Németi Gergely.
1631. Lippay György veszprémi püspök Sümegevár ura. — Első említés Sümege lekipásztöréről.
1635. Lippay Sümegevárból intézkedik, hogy a barátok jobbágyait ne sanyargassák.
1643. március 27. Bosnyák István szabadlevelet ad ki Sümege városának.
1648—58. Széchenyi György veszprémi püspök Sümegevár ura.
1656. Széchenyi építteti a belváros falát. (9 méter magas, 1 m. széles)
1657. Széchenyi György a sümegi zárdát és annak templomát építteti. Ez 37 év múlva franciskánusokhoz kerül.
1656. Széchenyi az 1643. ki szabadlevelet helyben hagyja.
1658. május 30. Hoffmann Pál veszprémi püspök szintén helyben hagyja.
1659. augusztus 16. Ifj. Sennyei István veszprémi püspök szintén helyben hagyja.
1662. Ez évi országgyűlési decretum megőrökíti Széchenyit és Sennyeit a vár gondozása és megerősítése tekintetében.
1674. Sennyei veszprémi püspök cimere köve a várkapu fölött.

XVIII. század.

1706. Sümegevára kuruc kézen.
1707. Balogh Ferenc kuruc ezredes a várkapitány. Hadi felszerelés enumeráltatik.
1707. A dunántúli fővezérséget Sümegevárában ünnepélyesen átadják.
1707. Balogh Ferenc egy labanc zászlót s több előkelő foglyot Sümegevárba hoz.
1711. Széchenyi Pál mint kalocsai érsek Sümege szabadlevelét helyben hagyja.
1723. Gróf Eszterházi Imre v. püsp. szintén (kétszer is).
1728. Acsádi Ádám v. püsp. szintén.
1745—62. Padányi Biró Márton v. püspöknek nem engedték meg a várat fölépíteni. A maig is létező rezidentia építi.
1743. Épül a barátok tornya.
1741. Insurrekciókor a földesuraság az insurgens banderistákat fölszereli.
1744. Ugyanez történik.
1744. Megjelenik a Sümegeben élt és halt Páter Csák Gerárd *Hírmas levél* című műve.
1744. Itt élt és eltemetett Páter Farkas Benignus *Titkos értelmű szemgyógyító* c. műve megjelenik.
1746. Páter Kiss Fábán a sümegi convent gárdiánja kiadja a *Betegek gyógyítója* című művét.
1746. április 25. P. Biró Márton v. püspök Sümege szab. levelét helyben hagyja.
1752. A sümegi tartózkodásu Páter Reinthal tankönyvet ír.
1756. Biró Márton a plébánia-templom alapkövét leteszi.
1758. E templomban a Jézus születésoltárának föllállítása.

1760. Biró Márton püspök önálló plébániát alapít.
1768. Koller Ignác v. püspök Sümege szab. lev. helyben hagyja.
1768. Sümege lakosainak részletes kimutatása név és birtok szerint.
1774. Tüzevész pusztítja a várost és a pusztuló vár maradványait.
1780. Sümegeben ismét tüzevész.
1781. A sümegi magistratus vádoltatik közpénzek elherdálásával.
1791. II. Lipót halála előtti évben a várat pusztítja. A Sümegei szép romok — nem lévén veszélyesek, mint vár — kiméletet nyernek.
1796. A sümegi urodalomról mappa készül. Megvan a püspöki levéltárban.
1796. Az insurrectio alkalmával fölszerelés miatt vizsaly támad.
1799. jan 11. Sümegei biró remonstráló levelére ez úgy a földesur javára dőlt el.
1799. Sümegeben újabb, óriási tüzevész. A vár még meglevő része teljesen elpusztult tüz által.

XIX. század.

1809. A francia invasio Sümeget megszállja és megsarcolja.
1816. jan. 28. Háromnapos óriási viharban a barátok templomának 22 mázsás keresztje ledől, beszakítja a templomboltozatot.
1838. Épül a barátok tornyának teteje, — A nyolcvanas évek idején említés Sümegevár utolsó lakójáról, egy cipészről, ki ott fenn halt meg a várban.

egyre pusztítja ezeket a romokat. 25-30 év óta sok égbe meredő magas fal dől le a mélybe bolthajtások omlottak össze, épületrészek pusztultak el.

Az idő eme pusztítása ellen alig tehetünk valamit. De akkor legalább azt akadályozzák meg, hogy ezeket a romokat mesterségesen is pusztítsák. Különösen nagyobb gyermekek romboló szenvedelmére tör elevenkedve ezekre az ártatlan romokra. Alkotni még nem tud, tehát romolásban elégti ki azt a tetterőt, amely benne dolgozik. Ezt meg kell akadályozni. Ez főként a szülőkre, az iparos gazdákra és az iskolákra vár. Ezek keltsék től a gyermekszívek fogékonyságát a küzdelmes múlt e romjaiban is fontos maradványai iránt. És tanítsák ennek tiszteletére és megbecsülésére. Mondják el a romoknak történetét, a hozzáfűződő mondákat s mikor megnyitott az ifjú kedély a történetek hatása alatt, lopják bele a lelkébe azt a tudatot is, hogy a multak emez értékes és érdekes hagyományait megbecsülni hazafúi és emberi kötelesség.

Mi felnőttek dolgozzunk e kötelességek ápolására avval a szívbéli rajongással, amellyel a multakon csügünk s akkor nemzedékről nemzedékre még sokáig állani fognak azok a festői romok, amelyek Sümeg magános hegykupját az egész város díszéül ott a magasban koronázzák.

Forgács.

Megharsant az osztrák trombita.

De nem azért harsant meg, hogy Magyarországra be kell masirozni.

Ellenkezően! Azért harsog, hogy be ne masérozzanak a bokkereskedők.

Az osztrák akarja leszedni idei jószüretünk huzát is. Hát hamarosan szervezkednek a bokkereskedők, glédába állanak s elhatározták hogy: Ruht!

Az az: nem kell most a magyar bor, hadd szálljon le ára a sárga földig, majd akkor veszik, ahogy nekik tetszik.

Most már fogj ki rajta, magyarom!

Bizony nehéz sor lesz. De el ne felejtse, hogy a tavali nyomorúságos szüret után üresek a pincék, a hordók, ezeknek meg kell teleni. Bor hát kell, ha még annyi termelt is. Azután nem mindenütt olyan nagyon dús ám a szüret, hogy patakokban folyik a must. Azért az idei nemes szőlőlének majd csak lesz kelete.

De az osztrák Rückwärtskonzentrierung még inkább arra int, hogy állíts közös borraktárakat, alakíts szövethazatokat, amelyek ilyenkor segítségére sietnek.

*

Borról irván, frunk az ennél még fontosabb mindennapi kenyérről is. A lisztéről. Osztrákországban mostanában megint hatalmas agitációt fejtenek ki a magyar malmok ellen. Erősen agítálnak, hogy ne vegyék a magyar lisztet. A legjobbat, a legelsőt, amit a világ produkál.

Ezeknek az agitációknak meg van az eredménye. Ha nem is szorítják ki teljesen a magyar termékeket, kereskedelmi forgalmunk évről-évre romlik. Mert mi magyarok derűre-borura vásárljuk az osztrák ipar cikkeket. És rohanunk vesztünkbe nyaklónélkül.

Vaijon a józan ész és az igazi hazafizás megállítja ebben az esztelen rohanásban?

*

— Kenyeret és cirkszt, ordított a római nép.

— Kenyeret és mozi, ordítja innen-onnan a magyar.

Ma a moziba siet az élvezni vágyó magyar. Azért az állandó meg az utazó mozi elárasztott bennünket Kárpátoktól Adriáig.

Ilyen vándor mozi ütötte föl a tanyáját Sümegen is. Itt volt vagy 9 napig s elvitt innen néhány ezer koronát. Mert esténként tolongva tolongott beléje a nép. Vasárnap este, akik később mentek, nem kaptak jegyet. A mozis kifüggeszthette pénztárára a jelentést:

A jegyek elfogytak.

Erről eszembe jutnak a színészek, szegények. A legérdekesebb darabot tűzik ki előadásra: a színház táton az ürességtől. Lehet dráma vagy népszínmű, vigjáték vagy bohózat: a színház üres. Sőt az operettek is veszítik vonzó erejüket, fél házat sem vonzanak. Az meg emberek emlékezete óta nem fordult elő Sümegen, ami a mozinál hogy a jegyek mind elfogytak volna.

Pedig mekkora különbség! Az a színi direktor fizet ilyen kis helyen is 24-26 személyt, drága terembért, tart óriás ruhátartást, nyújt igazi lelki táplálékot és valódi szellemi élvezetet. A mozi is nyújt valamit. De micsoda szegény dolog ez a színpad tartalmasságához képest!

És a mozi tele, a színház kong az ürességtől.

Nem a folyton jobban terjedő léhaság jele ez?

*

A poéták addig dicsőítették a virágnitót májust, hogy végre is el kellett hinnünk, hogy ez az esztendő legszebb hónapja. Persze, a poéták döngicséléséhez hozzájárult az az érzés, amelyet a fakadó természet öröme gyújt a lélekben. Holott hűvös, nedves, nyirkos szokott lenni legtöbbször. Vagy szeszélyesen átsap a másik végletbe s olyan kánikulai forróságot áraszt, hogy augusztus se különben.

A poéták keltette hit kezd megdőlni. Szeptember meg október eleje megdönti május uralmát. Ez a verőfényes, egyenletes, szép ősz. Amint nyújtja dús adományait, izes gyümölcsseit, tüzés borát. Ez legszebb szaka a magyar égboltnak. Ilyenkor testünk-lelkünk szívja be a napsugár édes melegségét, élvezük tele gyönyörrel az ősz ragyogó verőfényét.

Természetesen ez az öröm se lehet szintiszta. Egy-egy pergő falevél, hervadó virágszirom int bennünket, hogy e lmulik a ragyogó verőfény, a tiszta, derült szép napok továbbmennek s a lemondás és elmúlás csöndes melankóliája lepi meg lelkünket. Így mulik el az ember élete is. Előcsillan egy egy ezüst szál a hajzatban, egy-egy ránc az arcon. Eszre se vesszük: őszbe borult a fej, meglankadt a munkaerő s egyszerre csak a tavaszt fölvaltja a tél, az életet a nagy elmúlás.

Boldog ember, aki avval a nyugodt lélekkel fogadja ezt az elmúlást:

— Édes hazám, megtettem mind, mivel csak tartozám.

Bárd.

H I R E K.

— Október 6. A jövő kedden lesz az aradi Golgotán lefolyt nagy nemzeti tragédia évfordulója. Újjik meg kegyeletes érzéssel a magyar nemzetnek e nagy gyásznapját. Városunkban a katolikus legényegyesület szokásos gyászünnepét a jövő vasárnap, október 11-én délután 4 órakor tartja meg.

— Kiténtetés. A király Ádám Iván vesztprémi székesegyházi kanonoknak, a sümegi realiskola volt igazgatójának a hévizi címzetes apátságot adományozta.

— Áthelyezés. A megyés püspök Blasutigh Sándor zalaszentgróti káplánt hasonló minőségben Pápára helyezte át.

— Gondnoksági elnök. A sümegi állami elemi iskola gondnokságának elnöke Németh János plébános lemondott. Helyébe Lukonich

Gábor dr. tb. fő- és járásorvost nevezte ki a főispán a gondnokság elnökévé.

— Mal tárcánk. Kimmach Ödön, helybeli állami realiskola tanára, lapunk dolgozó társa szorgalmasan kutat Sümeg községének és várának történelmi adatai után. A gyűjtött adatok fontosabbjait lapunk mai tárcájában közli. E helyütt is föl hívjuk olvasóink figyelmét az érdekes adatokra.

— Kirándulás. A sümegi polgári leányiskola tanulói tanítónők vezetésével szeptember 29-én átrándultak Keszthelyre, megsejlelték az ottani nevezetességeket s gyönyörködtek a Balaton óriás, remek viztükében.

— Állami iskolánk épülete. A vármegye közgyűlése jóváhagyta a sümegi állami népiskola építésére a vállalkozókkal kötött szerződést. Maga az építés befejezése felé közeleg. A héten függesztették föl a falára a magyar címet. Alatta nagy vasbetűk hirdetik: Állami elemi népiskola.

— A népfőlkélok szemléje. A sümegi járás népfőlkélok szemléje a következő rendben lesz: október 28-án a sümegi, csabrendeki és galsai, október 29-én a gógánfai káptalanfai és bazsi, október 30-án a nyirádi, mihályfai és ukki jegyzőségek szemléje. A szemléket mindenkor a lövdőtársulat termében reggel 8 órakor tartják meg.

— Népesedés. Sümegen 1908 szeptember 30-ig született 132, meghalt, 117 egyén. A szaporodás 15. Házasságra lépett 49 pár.

— Zalavármegye választói. A szociálisták lapja, a Népszava megszerezte valahogy a választói jog reformjára gyűjtött adatok egy részét s ezt közölte. Ez adatok szerint Zalavármegyében 3.311 egyén nyerne 3-as szavazatot. Ebből 92% magyar, 2.1% német, 0.1% tót, 0.1% oláh, 4.9% horvát, 0.8% szerb. Két szavazatot nyerne: 25.817. Ebből 78.5% magyar, 1.6% német, 16.2% horvát, 3.7% egyéb. Munkás 24%. Egy szavazata lenne 47.534 egyének. Ebből 74.8% magyar, 1.2% német, 18.99% horvát, 5.6% egyéb. Munkás 48.4%. A közvetett szavazattal fölrühazandók (analifabéta) száma 27.353. Ebből 67.2% magyar, 0.7% német, 24.9% horvát, 7.2% egyéb. Munkás 52.4%. Valamennyi szavazat száma 111.848. Ebből magyar 77.7%, német 1.49%, tót 0.1%, horvát 16.5%, egyéb 4.3. Munkás 33%.

— Képkiallítás Keszthelyen. Nagyszabású művészi képkiallítás nyílik meg vasárnap Keszthelyen. Előkelő festőművészek a Balatonföldvár mellett lévő Kőrös hegyen balatoni festő kolóniát alakítottak. Célja az, hogy a vidéken is teremtenek művészi életet s hogy a Balaton vidék szépségeit minél szélesebb körben képekkel is hirdessék. A művészek impresszionista és naturalista irányú képeket kultiválnak. A kiállítás 9 napig tart. A kiállítás igazi művelőzetet nyújt. A védői tisztelet gróf Festetics Tasziló királyi főudvarmester vállalta el. A kiállításra a fővárosi művészkörökből is sokan lerándulnak Keszthelyre. Megtekintését ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— A takarmányinség ellenőrzése. A jegyzők összeírták azokat a gazdákat, akik inséges takarmányt shajtanak kapni a földmivélsügyi minisztériumtól. De csak azok kaphatnak, akik szerény anyagi helyzetük miatt erre méltók. Ennek megállapítása végett október 2-án szállott ki a bizottság a községekbe. E bizottság a járás főszolgabírájából, az állattenyésztési felügyelőből, a gazdasági egyesület részéről pedig Sümegi Tivadar és ifj. Tarányi Ferenc dr. tagokból állott.

— Gyászkocsi. A sümegi polgári önképző kör, amely mint temetkezési egyesület is működik, díszes gyászkocsit hozatott Budapestről 1000 koronáért. Akik a gyászban is szeretik a pompát, azoknak kívánságát a díszes új kocsi teljesen kielégítheti.

— Szüret. A héten javában folyt a sümegi szőlőkben a szüret. Több gazdánál nem is ért véget. A szüretnek gyönyörű őszi kedvezett. Az eredmény pedig ugyancsak kielégítő. Mennyiségre is minőségre is. 1908-at

bátran a java évek közé sorozhatják azok, akik a szűret krónikáját vezetik. Volt is elvenség a szőlőhegyen Sürtin ropogott a puska, hangzott a vidám nóta, eleven volt a vendégszolgálat. A Flóri cigányt is szívesen látták s mikor ráhuzott egy-egy talpalávalóra, táncra perdültek a szedő lányok, a puttányos legények ott a kaszálon s rakták szépen magyarságon. Most már csak az kellene gazdáinknak, hogy valamelyes ára is legyen az új bornak. Eddig csak csekély eladás történt. Kiseb helyeken vettek azon édesen 24-26 fillérért.

— **Előfizetési fölhívás.** Az év utolsó negyede alkalmából a kiadóhivatali tisztelettel kéri lapunk előfizetőit, hogy az előfizetést megújítani s az esetleges hátralékokat beküldeni szíveskedjenek. Jegyzők és tanítók 4 K kedvezményes áron kapják lapunkat.

— **Kedves látvány.** Lapunk egy barátja tudomásunkra hozta, hogy a fővárosban a fogaskerekű vasútnál és Margit körúton másodszor virágozott a gesztenyefa. Ez semmi! Sümeg e tekintetben túlesz a fővárosban. A városház uccán Lukonich doktor úr kapuja előtt egy vén gesztenyefának gavalléros hajlamai támadtak s nem elégedett meg a másodvirágzással, hanem harmadszor is virágot hozott. Tessék megnézni! Hja! A gyönyörű ősz!

— **Hurcolkodás a városházán.** A reáliskola tornatermének elkészítélével az eddigi tornaterem és a szolgálakása a város használatába megy át. A reáliskola szolgálakása ezután az eddigi bírói és adóügyi jegyzői szoba lesz. A volt tornatermet irodának alakítják át. Míg az átalakítás tart, a közigazgatási jegyző és a városbíró hivatalos helyisége a tanácssterem lesz. A pénztáros és az adóügyi jegyző pedig *Malomsóky* János jegyzői irodájában hivataloskodik.

— **Olcsóbb lesz a telefon.** Öt vagy hat éve, minden őszi elején, hasonlóképpen a fiúmei cápához, megjelenik a fővárosi lapokban egy közlés, azzal az örömdetes hírrel, hogy a helyközi telefondíjak leszállítása befejezett dolog. A kereskedelmi és iparkamarák, meg maguk a városok is számtalan fölterjesztést intéztek már eziránt a mindenkori kereskedelmi miniszterhez, azonban eddig a kérések és panaszok meghallgatást nem nyertek. Érthetően pedig a miniszterium elzárkózottsága a méltányos és jogos kérelem elől. Érthetően, mert sehol a kontinensen nincs oly drága tarifa, mint nálunk. Pár év óta pedig különösen örömdetes emelkedést mutat a telefonbérlet. Már egy ízben, körülbelül két éve — szó volt a díjak leszállításáról olyan városokban, ahol az előfizetők száma bizonyos nagyságra emelkedik. A díjak azonban, bár az előfizetők száma a kontinental összeget jóval meg is haladta, megmaradt a régi. Most mégis úgy látszik, komolyan foglalkozik a kereskedelmi miniszter a helyközi telefondíjaknak az egész vonalon való leszállításával, mert a kormány felelőse azt írja, hogy már dolgoznak is az új díjszabást tartalmazó rendeleten s hogy az intézkedés már az 1909. évi január hó elsejével életbe is lép.

— **Nem írják ki az adóst.** Az új végrehajtási törvénynek egyik elismerésre méltó intézkedése, hogy az árverési hirdetésekben nem írják ki az alperes nevét. A hivatalos lap árverési rovata, amely eddig nagyon olvasott, érdekes hírlapi rovat volt, végkép elveszti most érdekességét. S azoknak a nevezetességeknek, akik ebben a rovatban való sűrű szereplésekkel tettek bizonyos hírnévre szert, más úton kell most a hírséget keresniük.

— **Agyonütötte a föld.** Szentgrótra földet hordanak a Zala új hídja föltéséhez. Egy fuvaros a parthoz oly közel járt, bár figyelmeztették, hogy a part leszakadt, két munkást derékig eltemetett a föld. Ezeket kiszabadították Márkus András udvarnok lakost azonban teljesen maga alá temette a leszakadt part. Mikor kiásták, halva volt.

— **A mozi áldozata.** Bognár István kovácsmester, Keszthely egyik legrégebbi és legszorgalmasabb iparososa volt, aki rendezett

viszonyok között élt. Egyszerre az a végzetes gondolata támadt, hogy vándor mozgósínházát rendez be. Házára kölcsönt vett föl.

— Ezonkívül bekebelezte a gépek árát. A becsületes, hiszékeny embert mindenfelől becsapták. Tökéletlen gépeket kötöttek rá.

— Végre nagy fáradtság után a vásártéren felállította Turul nevű színházát. Eleinte jól ment az üzlet, később már ráfizetett. Azután Tapolcára hurcolkodott. Itt is minden nap ráfizetett. A kiadások már az ingóságait is felémésztették. Bognár a napokban haza ment szüretelni és míg Keszthelyen volt, Tapolcáról egyre rosszabb híreket hapott. Most kellett volna neki a gépek első részleteit lefizetni, de nem volt miből. Mindezek Bognárt annyira elkésztették, hogy fegyverhez nyúlt. Kiment gyenesdiási szőlőjébe, vízzel megtöltötte puskáját s a szájába lőtt. A lövés szerteszaggatta a fejét, hogy koponyacsontjai messze szétrepültek. Tragikus sorsa az egész városban őszinte részvétet keltett.

— **Az új must.** Szabó József gyenesdiási szőlőtulajdonos pincéjében, ahol már erjedésnek indult a must, Cseh János szomszédja lement. Alig, hogy leért, a széngáztól elesett. Utána sietett Rimpler János megmentésére, de őt is ugyanaz a sors érte. Fellármázták a szomszédokat, de a sok ember tanácsalánul állta körül a pincét, mígnem Szerdahelyi Jenőért küldtek, ki látva a veszélyt, hatszor beelölt a pincébe, s a széngáz ezáltal kiszorult. Kötelet kötötték derekára és lement a pincébe, meghagyván, az embereknek, ha jelt ad huzzák fel. Így sikerült a már félig megfulladt embereket a felszínre hozni és gyors orvosisegéllyel az életnek visszaadni. Elismerés és dicséret illeti Szerdahelyi Jenőt, aki saját élete kockáztatásával megmentette két embertársát.

Nagyértékű ajándékot ígér olvasóink karácsony alkalmából a *Budapest* politikai napilap kiadóhivatala: a legnagyobb magyar költők egyikének, Vörösmartynak válogatott költeményeit. A Vörösmarty Album művészi kivitelű rajzokkal, a költő életrajzával, eredeti kézírásának faksimilével, az eddig megjelent emlékművek ismertetésével és a Budapesten felállított emlékszóbor hű lenyomatával pazar kiállításban jelenik meg, igazi dísz lesz minden intelligens ember asztalának. A Budapest rendes előfizetői ingyen kapják, ha legalább felére egyszerre előfizetnek és további fél évi előfizetésre kötelezik magukat. A Budapestet külön dícsérni felesleges, különösen ma, midőn több mint 30 éven át hirdetett eszméi megvalósultak és a függetlenségi 48-as párt viszi a vezérszerepet. Munkatársai a legelső írók és politikusok, azért hírei a legfrissebbek és legmegbízhatóbbak. Minden rovata a legnagyobb gonddal van szerkesztve, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíti. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a Budapest kiadóhivatala Budapesten, IV. Sarkantyus ucca 3. sz.

Felelős szerkesztő: **Étes Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Serdülő leányok és fiúk

erősekké és vidorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió a Scott-féle Emulsióval készült. A baloldali képen látható a Scott-féle Emulsióval készült. A baloldali képen látható a Scott-féle Emulsióval készült.

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Tegnap ketségbe volt esve a direktor.

Az új operának kellett volna lennie, az összes jegyek el voltak adva és délben mondja hős tenorista, hogy semmi hangja sincs. A színházi orvos 8 napi pihenőt rendelt. Ekkor rohan direktor az első legjobb üzletbe és vesz egy doboz Tay-féle Sodeuer Mineral-pasztillát s addig könyörög a tenoristának, míg ez egy pár pasztillát forró tejjel bevesz és aztán még egy párat a szájában elolvaszt. No, — és hogy énekelte este? Fényesen. És ezt csak a pasztillák tették. 1 doboz ára 1 K 25 f. Minden gyógyszerárba és drogériában kapható.

Függynökség

Magyarország és Ausztriára:
W. Th. Guntzert, Wien, IV., Grosse Neugasse 27.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy fivérem Böhm Pál cégtől, hol 5 évig mint társ működtem, a legbarátságosabb úton megváltam és helyben

Böhm Gáspár Párisi Áruháza

bejegyzett cég alatt **kalap, cipő, uri és női divat, kézmű és díszmúaru üzletet** létesítettem.

Számos év alatt szerzett bő tapasztalataimat új vállalatomban fogom érvényesíteni, minden igyekezetemmel oda hat törekvésem, hogy elsőrendű jó-árúkat előnyös árban bocsássak a t. közönség rendelkezésére.

Szíves támogatást és pártfogást kérek.

Kiváló tisztelettel

Böhm Gáspár.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész uri és női cipők. Kossuth-ucca.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

CSIZMAZIA ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése. Gazdasági magvak. Gazdasági gépek Kisfaludy-Szállóval szemben.

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár,

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. uri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Épstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butoraszталos, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVACS ZSIGMOND borbély és fodrász

LÖWY NŐVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és lisztkereskedő Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sírkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SANDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és barisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SKÁLÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJARTÓ GYORGY templom-, szoba- és címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-bárány-choz.

TASCHEK JANOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

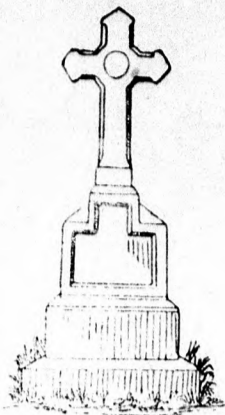
TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

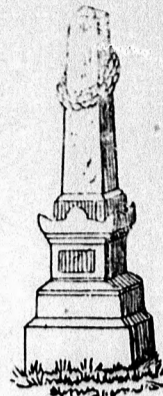
ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköbön. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Síremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület- és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

302. sz. 1908. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a sümegi járásbíróságnak 1908. évi Sp. II. 593 számú végzése következtében Takács Zsigmond sümegi ügyvéd által képviselt sümegi Takarékpénztár javára 916 K 99 f. jár erejéig 1908. évi augusztus hó 28 án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m. ökrök és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sümegi kir. járásbíróság 1908. évi V. 1643 sz. végzése folytán 416 kor 99 fill. tőkekövetelés, ennek 1908. évi ápril hó 17-ik napjától járó 7% kamatai és eddig összesen 89 kor 20 és 42 K 20 fillerbeu bírónilag már megállapított költségek erejéig Zalaszentgróthon végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1908. évi október hó 13-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kintüzetik és aahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságo az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyernek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sümegen, 1908. évi szeptember hó 28. napján.

Vértessy, kir. bir. vhajtó.

2913. tk. 908.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A sümegi takarékpénztárnak Nagy Péter István és neje Tóth Terézia tekenyei lakosok elleni végrehajtási ügyében a kérelem

következtében a végrehajtási árverezés 494 K tőke, ennek 1907. december 20-tól járó 6% kamatai, 20 K 75 f költség és az ezenel csatlakozottnak kimondott Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár 216 K tőke s járulékaiból álló követelésének kielegítése végett, a sümegi kir. járásbíróság területén levő, Tekenye község határában fekvő: 1. a tekenyei 932. sz. tjkvben 1667. hrsz. alatt Nagy Péter István és neje Tóth Terézia tekenyei lakosok nevéen irt szántóra a parraghegyi dűlőben 25 korona. 2. az ugyanazon tjkvben 1681. hrsz. alatt ugyanazok nevéen irt szántóra a Parraghegyi dűlőben 403 K ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverésre határnapul 1908. évi november hó 10-ik napjának d. e. 10 órája Tekenye község házához tüzetik ki.

Az árverési feltételek — tekintettel a javaslatba hozott tervezetre, — következően állapítatnak meg. 1. Az ingatlanok a fenti kikiáltási áron alól is eladatni fognak. 2. Az árverezni szándékozók az ingatlanbecsárának 10%-át tartoznak készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni. 3. Vételi bizonyítvány a vevőnek csak az árverés jogerőre emelkedése után fog kiadatni. 4. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 15 nap, a másodikat 30 nap, a harmadikat 60 nap alatt, az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a sümegi kir. adóhivatalnál lefizetni. — A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni. 5. Vevő köteles az ingatlant terhelő adókat és átruházási illetéket az árverés napjától viselni. 6. Vevő köteles az épületeket birtokbalépés napján tüzkár ellen biztosítani. 7. Vevő tulajdonjoga csak a vételár teljes lefizetése után fog bekeblezteni. 8. Ha vevő az árverési feltételeknek a kintüztött időben eleget nem tenne, — bánatpénze elvesztése mellett bármelyik érdekelt fél kérelmére — ezen jelenlegi feltételek mellett vevő kárára és veszélyére újabb árverés fog elrendeltetni, az 1881. 60 t. c. 185. §-a értelmében. 9. Ezen hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál és Tekenye község előjáróságánál tekinthetők meg. 10. Az elrendelt árverés a fenti tjkvben feljegyztetni rendeltetik. Az árverezés kérés költsége 22 K 30 f. ben állapítatnak meg végrehajtást szenvedők ellenében,

Sümegen, 1908. évi augusztus hó 21-ik napján.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen kéijén iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szabd. hatyu-gyógyszertár** által **Majna-Frankfurt.**

Márkus Salamon Fia cég áruháza

Sümege, Kossuth Lajos ucca.

Nagy választék Zsorna-féle nyakkendőkben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát az őszi és téli idényre:
legújabb és legdivatosabb ruhakelmékből, posztó, flanel, Casan, blouz-
kelmékből, pargetok, vásznak, paplanok, ingek, nyakkendők, gallérok és
kézelőkből. Nyaktük. ing- és kézelőgombok, Clott alsóruhák és kötények.

Ágy- és asztalterítők, szőnyegek, függönyök a legjutányo-
sabb árákon.

A nagyérdemű hölgyközönség kívánságának megfelelően, egyes ruhák-
nak és blouzoknak való legfinomabb kelmékből, selymekből dús vá-
lasztéku raktárt tartok.

Sétabotok. Hazai gyártmányú eső- és napernyők.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elfogadtatnak.